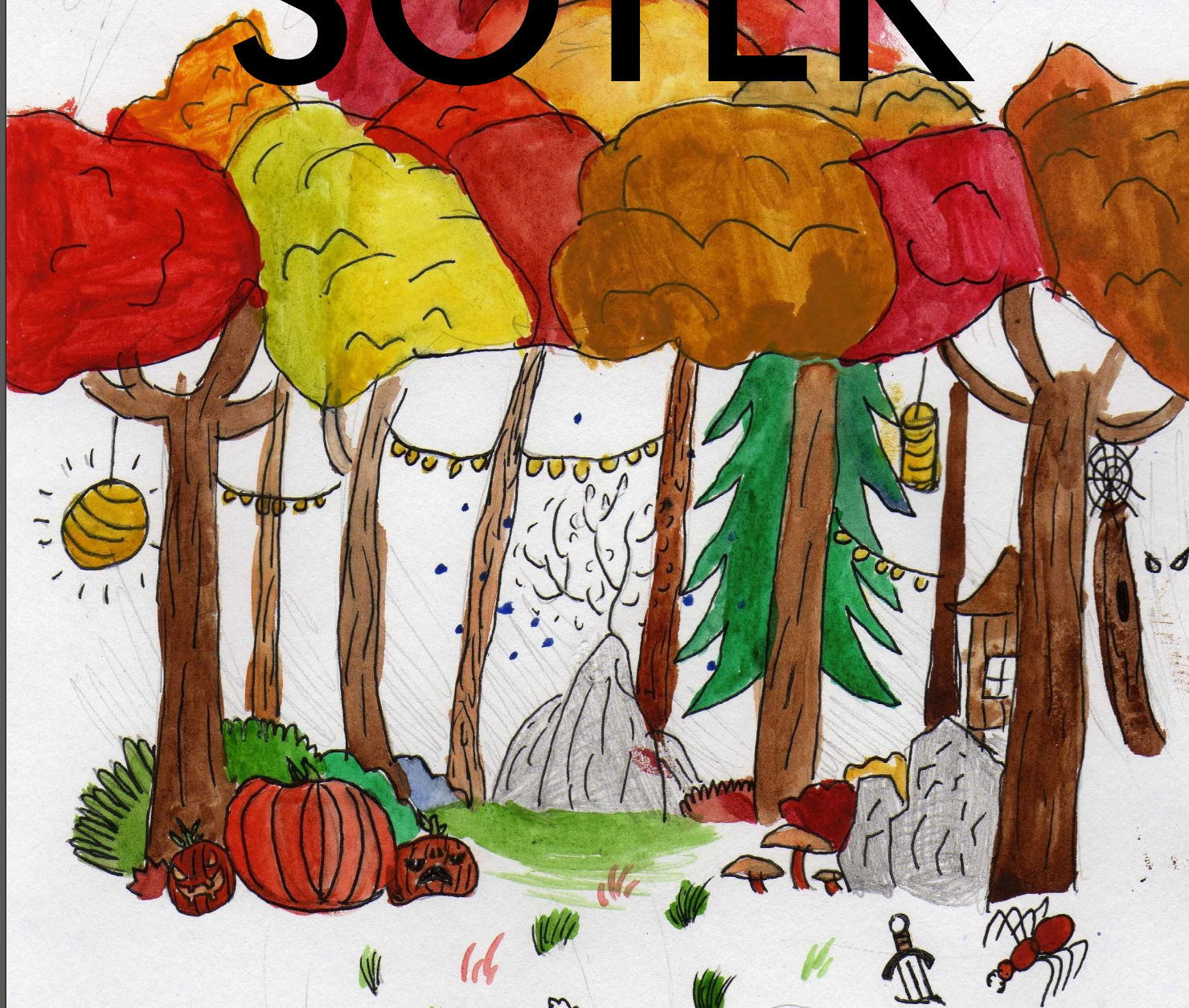

ŠŮTEK

Uvnitř najdete:

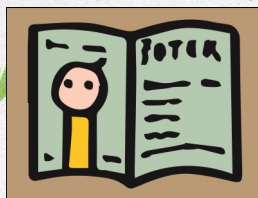
Pozdrav z redakce

Sázení cibulek

K. H. Borovský

Technohrátky

Výlet za vodou

Nepřehlédněte:

Spejbl slaví

Podzimní výstava

Boj s drakem Koronem

Sherlock v nesnázích

Halloween a Dušičky

NEJLEPŠÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS ROKU

Časopis Šotek vyhrál 1. místo

Náš školní časopis Šotek se již několik let pravidelně účastní soutěže O nejlepší

školní časopis roku. Stejně tomu tak bylo i v loňském školním roce. Přestože naše pravidelné schůzky redakce přerušila karanténa a časopis jsme tvořili „dálkově“ ve ztížených podmínkách, podařilo se nám všechna čísla časopisu dokončit a umístit na webové stránky naší školy. Jednotlivá měsíční vydání jsme také vytiskli a zaslali do krajského kola soutěže.

Š

O

T

1. místo
v kategorii **ŽÁCI II. STUPNĚ ZŠ**
získává:
ŠOTEK
ZŠ a MŠ Proseč

Když nám nyní přišla výsledková listina, měli jsme velký důvod k radosti – náš časopis Šotek se v krajském kole soutěže umístil na 1. místě a postupuje do kola celostátního. Náš velký dík patří předchozí redakci, jejíž mnozí členové nám již odešli na střední školy.

Za současnou redakci slibujeme, že se budeme snažit udržet nastavenou úroveň časopisu.

A vy na nás myslíte a držte nám palce do celostátního kola!

E

Mgr. Jana Pavlovičová

K

SÁZENÍ CIBULEK

aneb

Škola na jaře zase rozkvete

Naši prvňáčci se velice těšili na den, kdy budou sázet s devátáky cibulky.

Pilně nosili celý týden cibulky a těch se sešlo opravdu velké množství.

Devátáci zase upravili záhon, aby se cibulkám dobře dařilo. Sazení potom proběhlo společně. Devátáci si vzali každý na starost jednoho prvňáčka a sázeli spolu. Pak si zahráli pěknou hru. Malým i velkým dětem se spolu moc líbilo. Děkuji paní učitelce Peškové a panu učiteli Stodolovi za přípravu pěkné akce. Teď už budeme netrpělivě vyhlížet jaro a těšit se z krásného rozkvetlého záhonku.

Mgr. Dagmar Smělá

PO STOPÁCH K. H. BOROVSKEHO

Ve čtvrtek 1. října se žáci 8. ročníku doplnění o zájemce ze 7. třídy vydali na exkurzi „Po stopách K. H. Borovského“. Všichni se sešli ráno v 7:45 u školy a od-

tud v 8:00 hodin vyjeli směr Havlíčkova Borová. Zde žáci navštívili rodný domek K. H. Borovského, kde si vyslechli poutavé vyprávění o životě a díle tohoto českého spisovatele.

Z Havlíčkovy Borové zamířili směr na Žižkovo pole, kde si prohlédli mohyly Jana Žižky. Odtud naše cesta směřovala do Přibyslavi do Centra hasičského hnutí. Poslední zastávkou

exkurze bylo Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě, které sídlí v domě, v němž žila a pracovala rodina K. H. Borovského.

Po rozchodu na náměstí v Havlíčkově Brodě vyrazil náš objednaný autobus i s celou posádkou na cestu zpět do Proseče.

Po exkurzi budou žáci zpracovávat dílčí témata o životě a díle K. H. Borovského a následně zpracované prezentace předvádět pro ostatní spolužáky.

Mgr. Lenka Tomášková

EXKURZE DO HYDROTECHNICKÉ LABORATOŘE

Dne 1. října jsme se se 7. třídou vydali na exkurzi do Hydrotechnické laboratoře na Stavební školu ve Vysokém Mýtě.

Po celou dobu exkurze nás provázel pan učitel Michael Novák. Žáky v úvodu seznámil s vlastnostmi vody, s bezpečností při sjíždění řek a profilem regulovaného toku řek.

Následovalo instruktážní video o vodáctví a záchraně vodáků z vodního válce. Zodpovídal dotazy žákům k problematice.

Přestávku žáci vyplnili skládáním puzzle – přehrada Les Království

(doporučujeme přehradu v okr. Hradec Králové navštívit s dětmi), meandry řeky Vltavy, převážení lodí na Orlíku, pražská kanalizace.

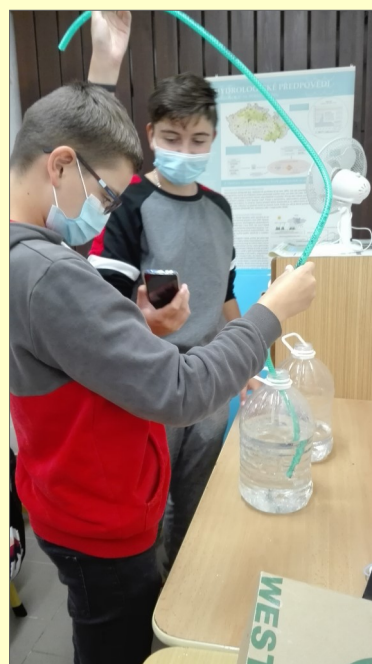
Pak jsme přistoupili k praktické ukázce hydraulického zařízení v laboratoři – průtočné koryto simulující různé hydrologické jevy a technologie (průtok vody - žáci změřili a následně počítali s pomocí dosazení do vzorce), vodní válec, tlak vody, zdymadla...).

Závěrem si žáci vyzkoušeli pokusy s vodou – vztlak vody, spojené nádoby a postavili si dřevěnou stavbu (hrad) dle schématu.

Vrátili jsme se do Proseče mokří, ale plní nových dojmů z exkurze a pokračovali jsme ve výuce dle rozvrhu 7. ročníku.

Ing. Markéta Kotasová, Mgr. Veronika Roušarová

TECHNOHRÁTKY

V pátek 9. října během dopoledního vyučování Koumáci a všechny děti 2., 3., 4. tříd strávili hravé vyučování pod rukama zkušených pedagogů z Chemicko-technologické fakulty Univerzity Pardubice. Děti se seznámily formou chemických bezpečných i „nebezpečných“ pokusů s různými chemickými prvky a termíny. Děti například zjišťovaly, co je to nasycený roztok, co je to jód, jaký plyn dýcháme, co je na kyslíku zajímavé. Vyzkoušely pokusy na vlastní pěst – „filmová krev“ jim opravdu tekla z rukou (ale dopadlo to dobře, rodiče doma nic nepoznají), také několikrát vyletěl Džin z láhve ve formě vodní páry, voda změnila barvu každou minutu a s barvami si děti dále hrály při pokusu Papírová Chromatografie (nejstarší chromatografickou technikou užívanou v klinické chemii), také vám

prozradí, jak z normálního vejce udělat vejce stříbrné.

Děti se dozvěděly, co jsou to Ph Indikátory, prováděly důkaz přírodních barviček a už umí psát nejen perem, ale i tajným písmem! Tajný vzkaz si odnesly domů a tím jsme se i pro dnešní dopolední vyučování rozloučili.

Mgr. Veronika Roušarová

H

R

Á

T

K

Y

PODZIMNÍ VÝSTAVA

Ukázka prací žáků školní družiny

V loňském roce jsme zrealizovali Podzimní výstavu, která měla velmi příznivý ohlas.

Letos jsme se rozhodli pro ztvárnění krásného podzimu také, ale pro nejistou situaci, která souvisela s délkou pobytu dětí ve škole, jsme vytvořili pouze menší ukázkou dětských prací za použití různých výtvarných technik. Je totiž velmi časově náročné zrealizovat takovou výstavu v podobě, jako jsme ji měli jindy. I z toho „mála“ jsme měli my a

hlavně i ostatní paní učitelky radost - prostě PODZIM, ten se kreslí sám. Kolektiv ŠD

V

Ý

S

T

A

V

A

BYLI JSME V DIVADLE

V pondělí 5. října jsme zhlédli další divadelní představení ve Východočeském divadle v Pardubicích. Původně jsme měli jet na Audienci u královny, ale program byl na poslední chvíli změněn. Viděli jsme hru Sherlock v nesnázích. Představení se nám líbilo, bylo plné různých divadelních efektů. Hru Audienci u královny tedy doufejme uvidíme příště.

Zuzana Roušarová, Ida Klímová

Proslulý americký herec William Gillette, legendární představitel divadelního Sherlocka Holmese, pořádá ve svém novém sídle na Štědrý den večírek s kolegy. Prostřednictvím seance na něm chce zjistit, kdo po něm při posledním představení vystřelil a kdo zavraždil vrátného v divadle.

Jeho důmyslná venkovská usedlost je plná nevídaných technických vynálezů, které mu pátrání usnadňují někdy více a někdy méně. Například tajný přístěnek u pokoje snadno ukryje nečekaně objevenou mrtvolu, ale odhalí ji zrovna, když přijde policie.

Skvěle napsaná komedie hýjí situačními vtipy, a přitom nepřestává být napínavá díky překvapivým odhalením a novým zápletkám.

Amerického komediografa Kena Ludwiga (*1950) představilo VČD už komedie-mi Tenor na roztrhání a Cyrano v Buffalu, na jiných českých scénách se s úspěchem hrála jeho hra Shakespeare v Hollywoodu.

SPEJBL SLAVÍ 100 LET!

Spejblova loutka vznikla v plzeňské dílně řezbáře Karla Noska, který ji vytvořil podle návrhu Josefa Skupy načrtnutého na balicím papíru. Poprvé se s touto

loutkou hrálo v roce 1920 v Plzni. Spejbl tehdy vystoupil jako partner oblíbeného plzeňského Kašpárka v předavku dětského představení.

Později synovec řezbáře Noska Gustav vyřezal další

postavičky, a to Hurvínka a Máničku. Na začátku 70. let minulého století přibyla do loutkové rodinky paní Kateřina alias Bábinka. Podle návrhu Zdeňka Juřeny ji vyřezal Ivan Moravec. Samozřejmě nesmí chybět ani Žeryk.

Spejblův vzestup nebyl snadný. Jeho vzhled prý vyvolával rozpaky a diváci měli nejraději scény, ve kterých dostával na frak. Dlouho také nemohl najít partnera. Až do roku 1926, kdy vznikla loutka jeho syna Hurvínka, vystupoval Spejbl s Kašpárkem či Švejkem.

Tip! DIVADLO SPEJBLA A HURVÍNKA najdeme v Praze a hraje po celý rok.

Petr Herynek

HAPPY HALLOWEEN

Historie Halloween

Halloween je svátek Keltů, keltský svátek, slavili konec léta a začátek nového roku který se slaví 31.října. Dříve to mělo název Samhajn.

Halloweenští koledníci

Děti se oblékají do strašidelných kostýmů a „go trick-or-treating“ a dostávají "treat"
*Treat-koledy trick or treat. Be so sweet. Give me something good to eat.
Happy Halloween whatever you are!*

Symby Halloween

Nejznámějším symbolem jsou dýně "pumpkin", oranžová a černá barva. Z dýní vyrábíme dekorace kolem domu a lucerny „jack o' lantern". Dalšími symboly je black cat, bat, skeleton, ghost, witch and zombie.

Halloween food

Tradiční sladkost o Halloweenu je *Caramel apple and Pumpkin bread, Marshmallow a další sladkosti - candy.*

Adam Štrumfa, 7. A

Zajímavosti o Halloweenu nám připravili angličtináři ze 7. ročníku. My jsme ještě doplnili pár informací.

Symby Halloweenu

Vydlabané dýně jsou nejznámější symbol Halloweenu, svíčky se do nich vkládaly, aby usnadnili koledníkům orientaci v potměných ulicích. Co nejstrašidelnější obličej na dýni má odhánět zlé duchy.

V USA je oranžová dýně známá jako jack-o'-lantern nebo jack o'lantern. Zajímavé je, že Skotové a Irové původně vyřezávali tuříny (představte si řepu). S dýní přišli imigranti z Ameriky, neboť se lépe vydlabává a výsledek je strašidelnější.

🎃 Halloween 🎃

- Halloween is a folk holiday celebrated on October 31.

- The customs of Halloween developed in Ireland based on the customs of the celebration of All Saints' Day, which was transferred to Ireland from Rome.

- Pumpkins are the vegetables that are most associated with halloween.
- One well-known character is also associated with pumpkins. It's Jack O'Lantern.

- Children dress in scary costumes and go from house to house.

P. Herynek, F. Moučka, L. Jasanský, J. Sodomka (7. A, B)

Halloweenská tradice, zvyky a hry

Trick-or-treating v překladu znamená *“Dejte mi koledu, nebo vám něco provedu”* a je to nejznámější tradice Halloweenu. Děti v kostýmech obcházejí sousedy, zpívají koledy a získávají za ně drobné sladkosti. Pokud je majitel domu suchar a neotevře jim dveře, provedou mu drobnou lumpárnu. Koledovat se chodí vždy po setmění.

Hororové historky a strašidelné příběhy si mezi sebou vyprávějí starší děti. Čím děsivější, tím lepší. Mnoho seriálů vysílá v halloweenském týdnu speciální čarodějnické díly.

za redakci Miroslav Hrabovský

H

HALLOWEEN

Na tento svátek si můžete připravit i občerstvení. Pár receptů Vám přinášíme.

Recept na dýňové koláčky

Potřebujete na zhruba 20 kusů: 125 g rostlinného tuku, 200 g krystalového cukru, 1 balíček vanilkového cukru, 1 vejce, 300 g polohrubé mouky, 1 lžička kypřicího prášku, špetka soli, 1 lžička skořice, 1 lžička mletého zázvoru, ½ lžičky mletého kardamomu, 150 g nastrouhané dýně

Postup: Předehřejeme troubu na 200° C a vystelíme plechy pečícím papírem. Utřeme rostlinný tuk Hera s krystalovým a vanilkovým cukrem a s vejcem do hladké hmoty. Přidejte všechny sypké ingredience – mouku, kypřicí prášek, sůl, skořici, mletý zázvor a kardamon. Vše dobře smíchejte a nakonec přidejte nastrouhanou dýni. Pomocí lžičky ukládejte na plech kopečky, které poté vytvarujte do pravidelných koleček. Pečte 15 – 20 minut do zlatova.

L

L

O

W

Recept na Zubatou pusou

Plátky jablka naplňte burákovým máslem, do kterého vtlačte oloupané mandle nebo nepražené arašidy.

E

E

Sladký pavouk

Nejprve upečte sušenky. Z máslového těsta vytvarujte malé kuličky, dejte je na plech, pečte 10 minut, vytáhněte z trouby, pomocí paličky hmoždíře do každé z nich vytlačte důlek a vraťte do trouby na 6–8 minut dopéct do zlatova. Na pavouka budete potřebovat čokoládovou pralinku (např. Lindt), čokoládovou polevu na nožky a cukrová očka (k dostání v cukrářských potřebách). K jejich přilepení použijte jedlé lepidlo (opět z cukrářských potřeb).

N

za redakci Adam Janalík

DUŠIČKY

Oslava Dušiček se odvíjí od svátku Všech svatých. Svátek Všech svatých se slaví ve dnech, kdy Keltové oslavovali konec roku. Samhain byl Kelty vnímán také jako doba, kdy se stírá hranice mezi světem živých a mrtvých. Věřilo se, že se duše zesnu-

lých v tento čas vracejí na zemský povrch, a živí mohou navštívit podsvětí. Může dojít k setkávání živých a mrtvých, světlem živí ukazují cestu mrtvým. Tradice v tento den zapalovat ohně a svíčky pochází od Keltů i Slovanů, kteří věřili, že oheň očisťuje a světlo pomáhá chránit před zlými a potměšilými duchy. Historickým předchůdcem

křesťanských dušiček byly u pohanských Slovanů ritualizované oslavy či hostiny, konané přímo na nekropolích na počest zesnulých předků. S ohledem na fakt, že Keltové a poté Slované osídlili Střední Evropu a jejich kultury se zde prolínaly, je předpokládáno, že se svátek Samhain slavil i na území ČR a byl s nástupem křesťanství nahrazen svátkem Všech svatých v termínu a Dušičkami ve smyslu oslavy, jako svátek, kdy se vzpomíná na zesnulé. Dušičky se slaví od 10. století. Památku věrných zemřelých zavedl roku 998 clunyjský opat Odilo († 1048), který se takto snažil čelit přetrvávajícím pohanským obřadům.

Ne všude se ale dušičky slaví stejně jako u nás. Tak trochu kuriozitou jsou dušičky v Mexiku.

V Mexiku památka zesnulých nabyla svébytnou podobu a Día de Muertos spojilo prvky předhispánské náboženské tradice s pozdějšími mezoamerickými představami

o životě a smrti a katolickými svátky. Mexický Den mrtvých je tak jedinečným spojením řady kulturních prvků uchovávaných představ z dob dávných Aztéků. Každoročně svátek připadá již na 31. října, kdy započínají přípravy uctění památky zesnulých. První listopad, *Día de*

los innocentes, je věnován duším zemřelých dětí. Svátek vrcholí 2. listopadu, dnem *Día de los Muertos* a uctěním všech mrtvých. K oslavám tradičně patří *ofrendas* (dary) pokládané na oltáře věnované duším zemřelých, navštěvování hrobů a pouliční taneční a hudební oslavy.

Michaela Kynclová

D

U

Š

I

Č

K

Y

ŘÍJEN VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

aneb

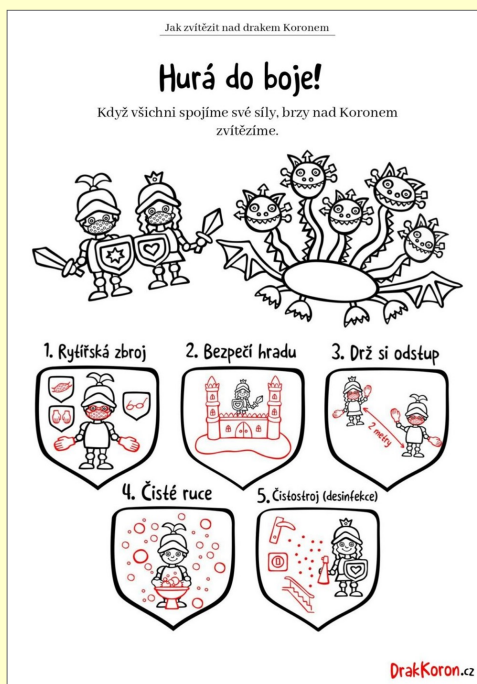
To jsme ještě netušili,
že za pár dnů tu zase nebudem ...

JAK ZVÍTĚZIT NAD DRAKEM KORONEM

Vzhledem k situaci s koronavirovou epidemií jsme mezi naše běžné činnosti zařadili pohádkový příběh „Jak zvítězit nad drakem Koronem,“ na téma - jak porazit zrádný virus. Děti si nenásilnou formou připomněly, jak mohou chránit sebe a ostatní před nakažením.

kolektiv ŠD

PODZIM „JAKO“ MALOVANÝ:

Š

O

T

E

K

Odkazy:

mimibazar.cz

novinky.cz

www.google.com

www.i-creative.cz

<http://www.icej.cz/>

www.veskole.cz

ŠKOLNÍ
ČASOPIS ROKU 2015

KVALITNÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS
ABECEDA, O. S., 2012